

сувати свою роботу з попередніх робіт. А щоб зменшити, чи, навіть, усунути можливість замовляти тексти індивідуальних робіт у різних фірм, які пропонують таку послугу, доцільно перед кожною сесією змінювати склад питань варіантів, щоб у цих фірм не було готових текстів, бо в такому випадку фірми цих сумнівних послуг просто не будуть знати, на які саме питання варіантів необхідно дати відповідь студенту.

Запровадження пропонованих пропозицій значно підвищило би відповідальність студентів та зробило би більш об'єктивною оцінку їх знань.

Є. І. Душак, асистент,
кафедра конституційного
та адміністративного права

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ

В умовах реформування вищої освіти і входження України до європейського освітнього простору через так званий Болонський процес і розуміння самостійної роботи студентів є іншим [1]. Всю кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення певної дисципліни, поділяють на аудиторну роботу (або роботу з викладачем) і самостійну роботу студентів.

Самостійна робота студентів має на меті забезпечити засвоєння в повному обсязі навчальну програму, передбачає оволодіння складними вміннями і навичками бачити зміст та мету роботи, організовувати власну самоосвіту, вміння по-новому підходити до проблемних питань, пізнавальну і розумову активність і самостійність, здатність до творчості.

Згідно чинних положень про організацію навчального процесу в КНЕУ самостійна робота студента є однією з форм організації навчання, основною формою оволодіння навчальним матеріалом у вільний час від обов'язкових занять за розкладом. Вона повинна виконуватись студентом лише під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Позааудиторна робота менш регламентована, ніж аудиторна, внаслідок чого її організація, керівництво і контроль пов'язані з певними труднощами. Практика доводить, що далеко не всі студенти виявляють бажання та свідомість, необхідні для організації

власної самостійної роботи. Тому викладачеві необхідно спланувати роботу студента таким чином, що забезпечити максимальний контроль за виконанням самостійної роботи. Зокрема, викладачеві доцільно розподілити самостійне завдання студента на частини та встановити строки для виконання. Таким чином, по-перше, студент буде обмежений певними часовим лімітом та змушений додатково осмислювати та робити висновки по кожній частині роботи, висвітлюючи викладачеві результати своїх напрацювань. По-друге, викладач матиме змогу не лише контролювати, а й координувати самостійну роботу студента.

Важливим фактором активізації самостійної роботи студентів є застосування різних форм самостійної роботи на вибір студента, наприклад, роботу над підручниками, навчальними посібниками, першоджерелами в позааудиторний час (складання тез, порівняння та аналіз); над документами, нормативно-правовими актами; розв'язання задач, виконання вправ, самостійні спостереження, написання творів та переказів, підготовка доповідей, наукових повідомлень, переклад спеціальної літератури, виконання різного роду індивідуальних завдань, залучення студентів усіх курсів до активної науково-дослідної роботи різного рівня складності тощо. Усі види самостійної роботи студентів необхідно поділити на роботи репродуктивного типу, творчі і комбіновані, враховуючи індивідуальні здібності студента.

Студенти повинні знати чіткі критерії оцінювання такого виду роботи, це буде не тільки їх стимулювати, а й акцентуватиме увагу на основних аспектах, які оцінюються. Зазначені критерії необхідно включити у зміст робочої програми з дисципліни [2].

Ще одним шляхом активізації самостійної роботи студента може бути виконання завдання в міні-групі, склад якої визначається викладачем, враховуючи побажання студентів. Це забезпечить взаємний контроль та допоможе розвинути навички роботи в групі та лідерські якості, що є необхідними майбутньому фахівцеві.

Самостійна робота є не лише одним з видів роботи студентів над здобуттям знань, але й способом виховання особистості. Тому в даному випадку ми маємо справу не лише з навчальним процесом, але й з процесом виховання особистості.

Література

1. Солдатенко М. Самостійна пізнавальна діяльність у контексті Болонського процесу // Рідна школа. — 2005. — № 1. — С. 49—51.
2. Демченко О. Дидактична система організації самостійної роботи студентів // Рідна школа. — 2006. — № 5. — С. 68—70.